

Devlet ve özel sektör tahvil ve bonolarının itfasında elde edilecek faiz gelirleri ile bu menkul kıymetlerin kupon itfasından elde edilen kupon faiz gelirlerinde BSMV uygulaması hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GİDER VERGİLERİ KANUNU
Özelge no	39044742-BSMV-1653
Tarih	04.10.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Katma Değer Vergisi Grup Müdürlüğü)

Sayı : 39044742-BSMV-1653

04/10/2013

Konu : Devlet ve özel sektör tahvil ve bonolarının itfasında elde edilecek faiz gelirleri ile bu menkul kıymetlerin kupon itfasından elde edilen kupon faiz gelirlerinde BSMV uygulaması

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Sermaye Piyasası Kanununa göre aracı kurum olarak faaliyette bulunan şirketinizin kurum portföyü için sabit getirili menkul kıymet işlemleri yaptığı belirtilerek, şirketinizin bu kapsamda;

- Devlet tahvili ve hazine bonolarının itfasından elde edeceği faiz gelirlerinin,

- Kuponlu devlet tahvili ve hazine bonolarının kupon itfasından elde edeceği kupon faiz gelirlerinin,

- Özel sektör tahvil ve bonolarının itfasından elde edeceği faiz gelirlerinin,
 - Özel sektör kuponlu tahvil ve bonolarının kupon itfasından elde edeceği kupon faiz gelirlerinin,
- banka ve sigorta muameleleri vergisine (BSMV) tabi olup olmadığı sorulmaktadır.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanununun 28 inci maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında; "Bankerlerin yapmış oldukları banka muamele ve hizmetleri dolayısıyla kendi lehlerine her ne nam ile olursa olsun nakden veya hesaben aldıkları paralar (kendileri veya başkaları hesabına menkul kıymet alıp satmayı, alım - satıma tavassut etmeyi veya alıp sattıkları menkul kıymet karşılığı borçları ödemeyi taahhüt etmeyi meslek haline getirenlerin bu faaliyetleri dolayısıyla lehlerine kalan paralar ile mevduat faizi vermek veya sair adlarla faiz ve benzeri menfaatler sağlamak üzere devamlı olarak para toplama işiyle uğraşanların topladıkları paralara sağladıkları gelir ve menfaatler üzerinden komisyon, ücret, hizmet karşılığı gibi adlarla aldıkları paralar dâhil) da banka muameleleri vergisine tabidir.

90 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye göre ikraz işleriyle uğraşanlarla ikinci fıkrada belirtilen muamele ve hizmetlerden herhangi birini esas işgal konusu olarak yapanlar bu Kanunun uygulanmasında banker sayılırlar. Bir şahsın münhasıran altın alım ve satımı ile uğraşması banker sayılmasını gerektirmez." hükümleri yer almaktadır.

Aynı Kanunun "İstisnalar" başlıklı 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde, hususi kanunlarla her türlü vergiden istisna edilmiş olan esham ve tahvillerin, faiz, temettü ve ikramiyeleri ile Merkez Bankasınca ihraç edilen likidite senetlerinden elde edilen faiz gelirlerinin BSMV den istisna olduğu, mükellefi belirleyen 30 uncu maddesinde ise, BSMV yi banka ve bankerlerle sigorta şirketlerinin ödeyeceği hükmü bulunmaktadır.

4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun 3 üncü maddesinde, Devlet iç borçlanma senetleri, Müsteşarlık tarafından yurt içinde ihraç edilen borçlanma senetleri olarak tanımlanmakta olup, 15 inci maddesinde, Müsteşarlıkça ihraç edilen Devlet iç borçlanma senetlerinin faiz ve anapara ödemeleri ile ilgili gider, işlemler ve kâğıtların 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu hükümleri saklı olmak koşulu ile her türlü vergi, resim, harç ve fondan istisna olduğu hükme bağlanmıştır.

Öte yandan, 6802 sayılı Kanunun 33 üncü maddesinin verdiği yetkiye istinaden çıkarılan 98/11591 sayılı Kararnamenin eki Kararın 1 inci maddesinin 2009/15398 sayılı Kararname ile değişik (c) ve (d) bentlerinde, Devlet tahvili, gelire endeksli senetler ve Hazine bonoları ile Toplu Konut İdaresi, Kamu Ortaklığı İdaresi ve Özelleştirme İdaresince çıkarılan menkul kıymetlerin geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması ile vadesi beklenilmeksizin satışı karşılığında lehe alınan paralara uygulanacak BSMV oranı %1 olarak tespit edilmiştir.

Aynı Kararın 1 inci maddesinin 2011/1854 sayılı Kararname ile değişik (f) ve (g) bentlerinde, yurt içinde Türk Lirası cinsinden ihraç edilen tahviller ve varlık kiralama şirketleri tarafından ihraç edilen kira sertifikalarının geri alım ve satım taahhüdü ile iktisap veya elden çıkarılması karşılığında lehe alınan paralar ile vadesi beklenmeksizin satışı nedeniyle lehe alınan paralara uygulanacak BSMV oranı %1 olarak belirlenmiştir.

Ayrıca 87 Seri No.lu Gider Vergileri Genel Tebliğinin "B-2- 6802 Sayılı Kanunun 28 inci Maddesinin İkinci Fıkrasında Belirtilen Muamele ve Hizmetleri Esas İştigal Konusu Olarak Yapanlar" başlıklı bölümünde, "Emeklilik yatırım fonları, menkul kıymet yatırım fon ve ortaklıkları, aracı kurumlar, portföy yönetim şirketleri, vadeli işlem aracılık şirketleri ile merkezi kayıt kuruluşu ve vadeli işlem ve opsiyon borsası gibi kuruluşlar, 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 32 nci maddesinin verdiği yetki ve izin çerçevesinde menkul kıymetlere ilişkin işlemleri esas faaliyet konusu olarak yapmaktadırlar. Bunların 6802 sayılı Kanunun 28 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen işlemleri BSMV ye tabi olacaktır." açıklamaları yer almaktadır.

Yukarıda belirtilen hüküm ve açıklamalara göre, şirketiniz portföyü için yapılan işlemlerde;

- Devlet tahvili ve Hazine bonolarının itfa edilmesi nedeniyle Hazine Müsteşarlığınca yapılacak ödemeler BSMV den istisnadır.

- Kuponlu Devlet tahvili ve Hazine bonolarının kupon itfası nedeniyle Hazine Müsteşarlığınca yapılacak kupon faiz ödemeleri BSMV den istisnadır.

- Özel sektör tahvili ve bonolarının itfası dolayısıyla elde edilecek faiz gelirlerine ilişkin bir düzenleme bulunmaması nedeniyle bu gelirler üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması gerekmektedir.

- Özel sektör kuponlu tahvil ve bonolarının kupon itfasından elde edilecek kupon faiz gelirlerine ilişkin bir düzenleme bulunmaması nedeniyle bu gelirler üzerinden %5 oranında BSMV hesaplanması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026